

**ACTA DA SESIÓN EXTRAORDINARIA DO PLENO DA CORPORACIÓN DO CONCELLO DE MOAÑA
CELEBRADA O DÍA 13 DE MAIO DE 2014**

ASISTENTES	
	GRUPO POLÍTICO
ALCALDE:	
D. José Ferverza Costas	PP
CONCELLEIROS/AS:	
D ^a . Susana Varela Santiago	PP
D. Jorge Santomé Gestido	PP
D ^a . María Colomba López Freire	PP
D ^a . Rosa Solla Veiga	PP
D ^a . María del Carmen Maya Santomé	PP
D ^a . Raquel Carro Sequeiros	PP
D ^a . María del Carmen Regueira Fernández	PP
D. Xosé Manuel Millán Otero	BNG
D ^a . María Martínez Nogueira	BNG
D ^a . María Beatriz Riobó Rouco	BNG
D. Odilo Barreiro Martínez	BNG
D ^a . María Libertad Cruz Couso	BNG
D ^a . Coral Ríos Santomé	BNG
D ^a . Araceli Gestido Rodríguez	BNG
D ^a . Marta Freire Riobó	PS de G-PSOE
D. María Dolores Miranda Costas	PS de G-PSOE
SECRETARIO:	
D. Adamantino Barreiro García	
AUSENTES:	

En Moaña, o 13 de maio de 2014, martes, ás 20,00 horas no salón de plenos da Casa do Concello, tras a convocatoria para o efecto, reúnen-se, en primeira e pública convocatoria, os señores concelleiros e as señoras concelleiras que se relacionan na marxe co obxecto de celebrar sesión ordinaria do Pleno da Corporación do Concello de Moaña.

A todos/as os/as asistentes entregóuselles copia da orde do día, cos asuntos para tratar, poñéndose á súa disposición o expediente da sesión e cumprindo os trámites esixidos pola normativa vixente

Estando presente o quórum necesario, o Sr. presidente declara validamente constituída a sesión.

ORDE DO DÍA

1º.- Nomeamento a D. Roberto González Pastoriza como fillo predilecto de Moaña a título póstumo.

Antes do inicio da sesión plenaria, gárdase un minuto de silencio polo falecemento onte da presidenta da Deputación de León e presidenta do Partido Popular da provincia, **Dona Isabel Carrasco**.

1º.- NOMEAMENTO A D. ROBERTO GONZÁLEZ PASTORIZA COMO FILLO PREDILECTO DE MOAÑA A TÍTULO PÓSTUMO.**PROPOSTA DA ALCALDÍA SOBRE INICIO DE EXPEDIENTE PARA O NOMEAMENTO DE D. ROBERTO GONZÁLEZ PASTORIZA COMO FILLO PREDILECTO DE MOAÑA, A TÍTULO PÓSTUMO**

Antecedentes: A Irmandade Xurídica Galega presentou ante esta Alcaldía, con data 10 de setembro de 2012, unha proposta para o nomeamento de D. Roberto González Pastoriza como fillo predilecto de Moaña, a título póstumo.

Trasladada unha copia desta proposta aos voceiros dos grupos políticos presentes na Corporación Municipal para o seu estudo, estes manifestan o seu asentimento formal, por unanimidade, a través da Comisión de Cultura de 24 de setembro de 2013.

O Pleno Municipal de 26 de setembro de 2013 acordou iniciar expediente para outorgar a D. Roberto González Pastoriza a distinción de fillo predilecto de Moaña, a título póstumo, nomeando a Dª Colomba López Freire como instrutora e o secretario municipal como secretario para a súa tramitación.

O acordo permaneceu en información pública a partir do 8 de febreiro de 2014, sen que fose obxecto de reclamación ou obxección.

Esta Alcaldía, proseguindo coa tramitación do expediente, realiza a seguinte

PROPOSTA: *Propónse ao Pleno da Corporación Municipal a adopción do seguinte acordo:*

Nomear a D. Roberto González Pastoriza como fillo predilecto de Moaña, a título póstumo, no Pleno Municipal.

➤ Toma a palabra a Concelleira delegada de Cultura dona Colomba López Freire, que da lectura a un escrito que entrega para a súa constancia na acta que literalmente di:

Roberto González Pastoriza, naceu en Moaña o 26 de febreiro de 1898. O seu pai José Benito González Portela, secretario do xulgado de Moaña, que participou na formación das persoas analfabetas da veciñanza e a súa nai Dolores Pastoriza Díez, filla dun mestre local, preocupáronse por garantirlle unha correcta educación, tanto escolar como en valores éticos e morais.

Despois de adquirir os coñecementos primarios en Moaña, estuda no Colexio cívico-militar de María Auxiliadora, de Vigo, entre 1912 e 1915. En 1916 trasládase á Universidade de Santiago de Compostela para comezar a súa formación en Dereito. Entre os seus profesores están figuras iniciais do galeguismo histórico como Luís Porteiro Garea ou Lois Peña Novo, dos seus compañeiros de aulas podemos destacar a Valentín Paz Andrade, a quen lle dedicou a Real Academia Galega o Día das Letras Galegas en 2012.

En novembro de 1919 asiste á II Asemblea Nacionalista en Santiago de Compostela con persoeiros da relevancia de Ramón Cabanillas, que co tempo sería Secretario Municipal en Moaña, Peña Novo, Lousada Diéguez ou Castelao.

Licenciado en Dereito, de volta a Vigo incorpórase ao bufete de Adolfo Gregorio Espino. En Nadal de 1923, ao pasar a rexer a alcaldía de Vigo este último, deixa o despacho a cargo de Roberto González Pastoriza, o que fai que aumente o seu prestixio e recoñecemento social.

Casou coa pianista viguesa María Luísa Sanjurjo, falecida en 1949, con quen terá dous fillos: Roberto e Margot.

A finais da década dos 20 exerce de letrado externo tanto do Concello como da Caixa de Aforros de Vigo e comeza as súa colaboración nos xornais Galicia e El Pueblo Gallego, ás veces baixo o pseudónimo Gonzal Pastor.

Participa na acción política de 1930 integrándose no Grupo Autonomista Galego, baixo o liderado de Valentín Paz Andrade, sendo membro directivo e bibliotecario. Na Segunda República intégrase na executiva da Agrupación al Servicio de la República, xunto con outro grande amigo, o arquitecto Manuel Gómez Román. En 1931 entra no Partido Galeguista e en 1936 apoia a decisión de se integrar na Fronte Popular. Tanto nos anos republicanos como despois da guerra tivo grande amizade con Castelao.

Coa constitución das primeiras corporacións democráticas é nomeado letrado do Concello de Vigo, actividade que exerce ata a sublevación militar en 1936.

D. Roberto González Pastoriza promove e participa na constitución da Asociación de Avogados de Vigo en novembro de 1932, chegando a ser un teórico do dereito civil, partidario da elaboración dun corpus legal que recollese o dereito consuetudinario galego no ordenamento xurídico. Como xurista foi un dos asesores de Alexandre Bóveda para a redacción do Estatuto de Autonomía e o seu nome encóntrase na delegación galega que entrega en Madrid o texto do Estatuto no verán de 1936.

Tras o golpe de Estado, Pastoriza é detido en Vigo e liberado axiña grazas á mediación de Adolfo Gregorio Espino. Porén, exerceu a defensa dos principais cargos políticos da cidade (o alcalde Emilio Martínez Garrido, o socialista Heraclio Botana, o deputado Bilbatúa ou o sindicalista Apolinar Torres, entre outros) nun consello de guerra sumarísimo que os condenou a morte.

Na posguerra, tanto el como o seu fillo colaboran cos xornais La Noche e Faro de Vigo, con artigos case sempre de temática xudicial e administrativa.

En 1947, por mor de participar da Unión de Intelectuais Libres, foi xulgado por un tribunal militar. Aínda que a causa foi sobresida por falta de probas, D. Roberto sería desterrado a Verín, onde residiu uns anos até retornar a Vigo para montar o seu propio despacho.

En 1948, foi elixido membro correspondente da Real Academia Galega. Quixo renunciar ao posto coidando ser máis xusta a escolla de Eugenio Elices Gasset, mais, finalmente, entrarían na institución os dous colegas. Dentro da Academia Galega defendeu a variante dialectal do Morrazo e aplaudiu a aparición dos primeiros libros de aprendizaxe do galego.

Na década dos 60 promoveu a creación do Centro de Estudios Comité de Derecho Marítimo, en Vigo, participou en actos da Fundación Penzol (institución á que doará parte da súa importante biblioteca) ou da

Asociación Cultural de Vigo.

Despois do remate da Ditadura Franquista, na Transición, participou na reivindicación do Estatuto de Galicia e da amnistía xeral. En 1978 recibe a Cruz Distinguida de Primeira Clase da Orde de San Raimundo de Peñafort que recoñece a traxectoria profesional.

Creemos que D. Roberto González Pastoriza simboliza unha traxectoria representativa dos tempos que lle tocou vivir: o tránsito dunha persoa nacida nunha Moaña de subsistencia económica agrícola e mariñeira, que aproveita a súa formación educativa para se transformar nun personaxe que amplía o horizonte existencial, profesional, social, cultural e político nun Vigo onde Moaña se reflicte e complementa: unha urbe mariñeira, industrial e comercial que comezaba a facer o efecto de cidade imán (como a describira nos anos 30 do pasado século o arquitecto Palacios) sobre a súa periferia do sur de Galicia.

Dende Vigo, a cidade máis relevante e dinámica da Galicia do século XX, sempre con billete de ida e volta ás terras altas de Moaña ou á paisaxe de area e salitre do Con, D. Roberto González Pastoriza pensou unha Galicia democrática e culta, por dereito e con dereito propio: é pertinente lembrar que parte das melloras que gozamos no século XXI como se existiran dende sempre, como a liberdade, a democracia, a autonomía, o Estado de dereito ou os dereitos da lingua galega, teñen algo que lle agradecer a quen, coma el, fixeron posible a semente do cambio e a modernización, a un custo moi importante, en tempos de ditaduras, carencias, intolerancias e destellos.

Así o recordamos, como unha fotografía de neno con berce en Moaña e home de oficina en Vigo, unha persoa que tivo e cultivou un soño moañés, vigués e galego, que as seguintes xeracións recibimos como un agasallo dos que nos precederon.

Moitos anos despois, co agradecemento da sociedade moañesa, é de xustiza recoñecer o mérito, o labor e a traxectoria de D. Roberto González Pastoriza, concedéndolle o título de Fillo Predilecto de Moaña. Moaña, 13 de maio de 2014

➤ Intervén don Xosé Manuel Millán, quen traslada aos membros do PP o pésame polas tráxicas acontecementos producidos onte que ocasionaron o falecemento da Presidenta da Deputación de León. Lamenta estes feitos. Indica que o BNG como xa manifestou na aprobación inicial, apoia esta iniciativa para designar fillo predilecto de Moaña a Don Roberto González Pastoriza. Quere agradecer a Irmandade Xurídica Galega a súa iniciativa, xa que don Roberto González foi esquecido maila a súa traxectoria. Indica que don Roberto non foi un personaxe de primeira magnitude do galeguismo, pero dende os anos vinte amosou unha peripecia singular con un grande prestixio persoal e profesional e defendendo o galego nunha época na que falar galego era discriminado como unha lingua de incultos e paletos. Foi unha persoa de prestixio que defendeu a lingua dos pobres. Tivo unha gran relación con figuras como Castelao, Alexandre Bóveda, Valentín Paz Andrade. Destaca a súa firmeza na durante a II República mantendo a súas ideas. Tras o 18 de xullo do ano 1936 converteuse un exiliado dentro do seu propio país. Don Roberto González representa toda unha xeración de galegos que case conseguen un salto histórico para o noso país. O BNG recorda tamén a Alexandre Bóveda, amigo e compañeiro de don Roberto González Pastoriza que colaborou na elaboración do Estatuto. Algúns tras o 18 de xullo de 1936 perderon as súas vidas polas súas ideas progresistas. Recordamos tamén a Castelao, Ánxel Fole, Osorio-Tafal, Rafael Dieste, Luis Seoane, galegos que foron a forza deste país. O BNG vai a apoiar o nomeamento de fillo predilecto pola súa obra, vida, dedicación e sufrimento que viviu nesa época don Roberto González Pastoriza. Felicita a Concelleira de Cultura por ler un texto en lingua galega.

➤ Intervén dona Marta Freire quen da lectura a un escrito que entre para a súa constancia na acta e que literalmente di:

Como portavoz do Grupo Socialista quero amosar as nosas condolencias ao PP pola cruel traxedia acontecida en León, así como condenar e rexeitar calquera tipo de acto violento.

Cefindonos ao punto que hoxe imos tratar, o nomeamento de Roberto González Pastoriza como fillo predilecto a título póstumo, dende o grupo socialista damos os nosos parabéns à Irmandade Xurídica Galega por ter impulsado esta iniciativa e agradecemos que fixera copartícipe ao Concello de Moaña de este nomeamento.

Para os que pertencemos a unha xeración nova e que non tivemos o pracer de coñecer en profundidade a biografía de Roberto González foi unha honra adentarnos, grazas a esta proposta, nos seus logros, nas súas fazañas e empaparnos de seu ben facer.

É enriquecedor homenaxear a figura dun home comprometido con Moaña e cos seus veciñ@s, un home comprometido con Morrazo tal e como amosa a súa defensa da variante dialectal do Morrazo, e dun home que sobre todo estaba comprometido con Galiza e coa identidade do pobo galego.

Falar de Roberto González Pastoriza significa falar de galeguismo e de republicanismo. Dúas señas de identidade que el defendeu no seu día nunha época moi convulsa no noso país, e que outros seguimos defendendo anos despois e que non renunciamos a elas.

Para o grupo socialista esta persoa é digna de tal nomeamento, por ter unha vida vinculada co noso pobo, coa nosa vila , e porque tivo un peso importante na nosa terra. Entre outras cousas foi membro da Real Academia Galega e foi unha das persoas que entregou o Estatuto de Autonomía en Madrid.

De todos xeitos, gustaríanos que este homenaxe a Roberto González Pastoriza sexa un recoñecemento aos milleiros de homes e mulleres que neste país loitaron pola liberdade e pola defensa dunha identidade, e que sendo coñecedores de que o seu destino estaba en perigo decidiron non permanecer calados. Son moitos os que seguen pendentes de que neste país haxa memoria histórica.

O PSOE manifesta o seu apoio ao nomeamento de Roberto González Pastoriza como fillo predilecto a título póstumo.

➤ Intervén un familiar en representación quen agradece a todos e especialmente a Pepe por ser o impulsor do expediente. Indica que foi un home comprometido co galego e con Moaña e procuraba cos moañeses ter unha dedicación especial. Así o fixo doando ao Concello terreos para o pobo de Moaña. Agradece a todos os Grupos políticos da Corporación do Concello de Moaña, e a seu Alcalde, o apoio manifestado e este agasallo que seguro que o aceptaría de bo agrado.

➤ O Sr. Alcalde agradece a todos os membros da Corporación a súa colaboración e tamén a Don Manuel Rúa a súa labor de documentación.

Sometido o asunto a votación, a Corporación do Concello de Moaña, por unanimidade dos dezasete membros que compoñen acorda:

Nomear a **D. ROBERTO GONZÁLEZ PASTORIZA** como fillo predilecto de Moaña, a título póstumo.

E non tendo outros asuntos que tratar, o Sr. Alcalde acorda rematar a sesión ás 20.34 horas co que se dá por terminado o acto, redactándose a presente acta que asina o Sr. Alcalde-Presidente, comigo secretario, de todo o cal eu dou fe.

Vtº E PRACE
O ALCALDE

O SECRETARIO

Asdo.: José Fervenza Costas

Asdo.: Adamantino Barreiro García